
Scurte considerații asupra locuirii Bucovinei în secolele V–XII

Mugur ANDRONIC

andronicmugur@yahoo.com

Rezumat

După publicarea recentă a repertoriului arheologic al județului Suceava, autorul face o analiză statistică asupra evoluției locuirii în Bucovina în cursul secolelor V–XII. Se acceptă un risc mare de eroare a unor datări a ceramicii descoperite doar la suprafața solului. Migrația goților duce la o foarte mare creștere a numărului de așezări, în majoritate dispărând după invazia hunilor. După trecerea slavilor la sud de Dunăre, numărul așezărilor scade din nou, doar după invazia mongolă ele crescând spectaculos prin emigrarea masivă de comunități de dincolo de Carpați, ceea ce va contribui demografic și la crearea statului medieval Moldova.

Cuvinte cheie

Cercetări arheologice de teren, demografie istorică, statistici demografice.

Brief Considerations on the Inhabitation of Bucovina in the V–XII Centuries

Abstract

After the recent publication of the archaeological repertoire of Suceava County, the author makes a statistical analysis on the evolution of housing in Bucovina during the V–XII centuries. It is accepted a high risk of error of some pottery dating discovered only on the soil surface. The migration of the Goths led to a very large increase in the number of settlements, most of which disappeared after the Hun invasion. After the passage of the Slavs south of the Danube, the number of settlements decreases again, only after the Mongol invasion they increase dramatically through the massive emigration of communities beyond the Carpathians, which will contribute demographically to the creation of the medieval state of Moldova.

Keywords

Archeological surface survey, historical demography, demographic statistics.

Ca urmare a încheierii unei prime etape de cercetare arheologică de teren a teritoriului actualului județ Suceava, materializată prin publicarea repertoriului arheologic, a venit și vremea unor observații sintetice.¹

Așa cum rezultă din această amplă monografie, pe parcursul a patru decenii, autorul a reușit să cerceteze personal cele mai multe situri identificate în teren de-a lungul vremii, cele mai multe dintre ele fiind însă descoperite personal. În plus, dincolo de relativitatea și factorii subiectivi ai unei astfel de cercetări, autorul a reușit să cunoască temeinic și problematica secolelor menționate, avute în atenție — de altfel — și în teza sa de doctorat.²

Încă de la început, trebuie avut în vedere de la început câteva aspecte. Cercetarea perieghetică, față de săpătura sistematică, are la dispoziție un material ceramic foarte mult redus cantitativ și puternic fragmentat. Din păcate, pentru perioada menționată, nu se constată prea multe schimbări tipologice evolutive, capabile să ofere posibilități mai sigure de datări, inclusiv pe secvențe cronologice mai scurte. În plus, în ultimele decenii multe terenuri agricole nu au mai fost arate, în viitor noile generații de arheologi trebuind să reia mai departe cercetarea județului nostru, ceea ce va duce la o cunoaștere mult mai bună a evoluției locuirii umane de-a lungul vremii în această unitate teritorială.

În ceea ce urmează statistic se folosesc informațiile repertoriului citat. Punctul de plecare din punct de vedere cronologic este cunoscuta cultură / mai bine zis complex cultural / *Sântana de Mureș-Cerneabov* (mai corect actualmente *Cerneabiv*, ucr.). Față de nivelul de locuire carpică de epocă romană, cercetarea autorului a întregului bazin hidrografic al Solonețului, afluent de dreapta al râului Suceava, cu o suprafață de 217 kmp, care a durat peste zece ani, a constatat practic cel puțin o dublare a numărului așezărilor umane o dată cu migrația goților. Dacă în secolele II–III d.Chr. au fost identificate un număr de 6 situri (plus 2 puncte locuite), în schimb, pentru secolul IV d.Chr., a fost înregistrat un număr dublu de situri (11, plus 13 puncte locuite).³

Procesul de coabitare goto-carpică a însemnat cu siguranță un lung fenomen de-a lungul a mai multe generații, până la sângeroasa invazie hunică, când goții au plecat precipitați la sud de Dunăre și Occident. În ce măsură unele, puține, așezări au continuat post 376, rămâne pe mai departe să cunoaștem, chiar și în condițiile marii lipse de artefacte de datare sigură pentru acel zis *Hunnentzeit*.

Revenind la arealul întregului județ, menționăm un număr de minim 55 de așezări carpice, unde se includ — cu toate inerentele neajunsuri de identificare perieghetică —

---

1 Andronic 2016. De cele mai multe ori informațiile se găsesc în repertoriu, la comunele respective.

2 Idem, 2005.

3 Idem, 1997, pp. 154–155.